

COLLEGIALE HULP NA EEN SUÏCIDE

Een suïcide is voor alle betrokkenen - familie, vrienden, medepatiënten en hulpverleners - een schokkende gebeurtenis. Aan de impact op naasten en medepatiënten besteden we altijd ruim aandacht. De impact op collega's onderschatten we nog wel eens. Of het nu de eerste of de 3e suïcide is die je meemaakt, het blijft je altijd bij. En het beïnvloedt jou en je werk. Daar moet aandacht voor zijn. Hier vind je praktische informatie. Dit kan jou helpen na zo'n ingrijpende gebeurtenis.

Uitgave september 2022

ZORG
VOOR
ELKAAR

TIPS VOOR
JOU ALS
LEIDING-
GEVENDE

SUÏCIDE
NABESPREKING

SUÏCIDE
PREVENTIE-
TRAININGEN

HANDIGE
INFORMATIE

ZORG
VOOR
ELKAAR

Bij GGZ Centraal overlijden ongeveer 40 cliënten per jaar door suïcide. In 2021 waren er in 37 verschillende teams 1 of meer suïcides. Tragische en schokkende gebeurtenissen die veel collega's raken.

De impact van suïcide op hulpverleners is groot. Toch is hier nog maar beperkt aandacht voor in de maatschappij. En misschien ook bij jou in het team. Daar komt bij dat na een suïcide de emoties van hulpverleners vaak ondergeschikt zijn aan die van de familie. Iedereen reageert anders. Naast grote betrokkenheid roept een suïcide vaak gevoelens op van verdriet, onmacht en onzekerheid. Of gevoelens van tekortschieten. Ook komen vragen naar boven. Hoe heeft het kunnen gebeuren? Hoe kan ik dit als mens en professional verwerken?

Het kunnen delen van gevoelens die het meemaken van een suïcide oproepen is van vitaal belang.

TIP

Je kunt hulp inschakelen om met je team aandacht te besteden aan de emotionele impact van een recente suïcide. Zoals van [het collegiaal opvangteam](#) (COT) en de [geestelijk verzorgers](#).

A close-up photograph of a pair of hands, palms up, holding a small yellow awareness ribbon. The ribbon is tied in a loop and held together by a small gold-colored safety pin. The background is dark and out of focus.

**Collegiaal
Opvang Team
&
Geestelijke
verzorging**

Collegiaal Opvang Team

Misschien niet het eerste waar je aan denkt? Maar je kunt het Collegiaal Opvang Team inschakelen na een suïcide of ernstige suïcidepoging. Niet alleen voor individuele medewerkers maar ook voor het team.

Het COT biedt

- een onafhankelijk luisterend oor
- psycho-educatie en
- inventariseert of er verdere hulp nodig is bij de verwerking

Meer informatie

- collegiaalopvangteam@ggzcentraal.nl
- [uitleg en informatie over Collegiaal Opvang Team](#)
- [Waar kan ik terecht met mijn verhaal](#)

Geestelijke verzorging

Na een suïcide in het team kan het helpend zijn om een beroep te doen op één van de geestelijk verzorgers uit de regio. Dit kan individueel en als team bij behoefte aan een moment van reflectie. De geestelijke verzorgers zijn bereikbaar via geestelijkeverzorging@ggzcentraal.nl of rechtstreeks via de geestelijk verzorger die verbonden is aan de afdeling.

TIPS VOOR
JOU ALS
LEIDING-
GEVENDE

Allereerst geef je natuurlijk aandacht, tijd en ruimte om de gebeurtenis te verwerken. Als leidinggevende ben je een spin in het web op de afdeling. En je bent medeverantwoordelijk voor het welzijn op de werkvloer.

Is er sprake van een ingrijpende gebeurtenis? Raadpleeg dan het protocol: [‘Opvang medewerkers na een ingrijpende gebeurtenis’](#).

Om de nazorg voor het hele team te verbeteren heeft de commissie suïcidaliteit de volgende tips.

TIPS

1. Zorg dat je weet wie uit je team op een vrije dag, tijdens vakantie of tijdens ziekte op de hoogte wil zijn van de (tentamen) suïcide. Maak hiervan een **bellijst**, om collega's wel of juist niet te bellen. Maandag op je werk komen en het bericht per mail zien of in de wandelgangen horen is niet zo fijn.
2. Inventariseer - samen met de regiebehandelaar - of **alle betrokkenen** en afdelingen op de juiste wijze zijn geïnformeerd. Mondeling, dus niet per mail. Het gebeurt nog wel eens dat collega's niet geïnformeerd zijn omdat zij bijvoorbeeld stage liepen. Of omdat zij inmiddels bij een ander team werken. Of op een andere afdeling betrokken waren bij de patiënt.
3. Voldoende individuele aandacht, tijd en ruimte is belangrijk. Maar vaak is er ook behoefte aan een **gezamenlijke teambijeenkomst**. Plan deze bijeenkomst zo snel mogelijk na de (tentamen) suïcide. Naast individuele aandacht kun je tijdens de bijeenkomst de ruimte nemen om stil te staan bij de emoties die de gebeurtenis met zich mee heeft gebracht.
4. Attendeer je team op deze **brochure ‘COLLEGIALE HULP NA EEN SUÏCIDE’**. Stuur de info vooral ook rond na de bijeenkomst.
5. Het team heeft vaak vragen. Hoe nu verder? Wat moet er allemaal gebeuren? Bespreek daarom samen het [suïcide protocol](#).
6. Bespreek ook de rol van de **commissie suïcidaliteit**. Veel teamleden zijn nerveus over de nabespreking die volgt na een suïcide. Praat hierover met elkaar. Heb jij hierbij hulp nodig? Dan kun je altijd contact opnemen met het aangewezen commissielid. Over procedurele zaken kan het secretariaat van de commissie je altijd bijstaan commissie.suicidaliteit@ggzcentraal.nl.
7. Suïcides hebben niet alleen op korte, maar ook op lange termijn impact. Zeker wanneer sprake is van een aantal suïcides achter elkaar. Collega's ervaren het als prettig wanneer jij ook na verloop van tijd aandacht besteedt aan de **impact** van een suïcide op welzijn en werk. Zowel individueel als in teamverband.

SUÏCIDE NABESPREKING

Na een suïcide of suïcidepoging met ernstig en blijvend letsel is er altijd een nabespreking met het behandelteam onder begeleiding van de [commissie suïcidaliteit](#). De commissie ziet tijdens de nabesprekingen teams die enorm hard werken om goede zorg te leveren en die hun best doen om suïcides zoveel mogelijk te voorkomen. We zien dat de impact van suïcides op teams onverminderd groot is.

Een suïcidenabespreking heeft drie doelen

- 1. Verwerken**
De ervaring leert dat collega's een goede nabespreking waardevol vinden. Dit draagt bij aan het verwerken en afsluiten van de suïcide.
- 2. Leren**
We bespreken na wat de casus het team leert en hoe we de zorg voor suïcidale patiënten kunnen verbeteren. Commissieleden geven ter plekke feedback aan het team om op die manier leerpunten 'levend' maken. De commissie neemt de leerpunten op in het verslag. Ook als we geen causaal verband met de suïcide veronderstellen.
- 3. Toetsen**
De commissie toetst of er sprake is van tekortkomingen in de zorg. Een suïcide is niet per definitie een calamiteit. Is dit wel het geval? Dan volgt na de nabespreking een calamiteitenonderzoek.

TIP

Zorg dat je de stappen van het [protocol suïcide](#) goed doorloopt. Dan verloopt de nazorg goed en kan de suïcide nabespreking starten met alle relevante stukken en betrokkenen.

SUÏCIDE PREVENTIE- TRAININGEN

Bij GGz Centraal vinden we suïcide preventietrainingen belangrijk.

Om 2 redenen

1. we willen goede kwaliteit van zorg bieden én
2. we willen medewerkers ondersteunen om hun werk goed te kunnen (blijven) doen.

Is het al weer even geleden dat jij of je team een training hebben gevolgd? Wil jij je kennis en praktische vaardigheden opfrissen of bijspijkeren? Dat kan met een van de trainingen die we via 'Mijn Leerplein' aanbieden, online of live. In de trainingen komen verschillende zaken aan bod. Zoals:

- vakinhoudelijke behandelrichtlijnen
- praktische vaardigheden én
- hoe jij als professional met plezier je werk blijft doen als je met suïcidaliteit te maken hebt.

Mijn leerplein

Trainingsaanbod

Opleidingen en kwalificaties

Zoeken

Alles 131

Suïcidepreventie 7 | V&T, mediatie en samenleving 19 | Welzijn 11

Omschrijving	Thema	Opleidingsvorm	Actie
Suïcidepreventie basis: e-learning	Suïcidepreventie	E-learning	Info
Suïcidepreventie basistraining voor GGZ professionals (teamverband)	Suïcidepreventie	Training	Info
Suïcidepreventie basistraining voor GGZ professionals open beschrijving	Suïcidepreventie	Training	Info
Suïcidepreventie in de kinder- en jeugdpsychiatrie	Suïcidepreventie	E-learning	Info
Suïcidepreventie verduidelijking en behouding: e-learning	Suïcidepreventie	E-learning	Info
Suïcidepreventie: herhaling	Suïcidepreventie	Training	Info
Suïcidepreventie: train de trainer (TTT)	Suïcidepreventie	Train-de-trainer	Info

HANDIGE INFORMATIE

Documenten Werkwijzer

- [Protocol Opvang medewerkers na een ingrijpende gebeurtenis](#)
- [Protocol Suïcide](#)
- [Format \(onderzoeks\)verslaglegging \(tentamen\) suicide](#)

Belangrijke links/sites

- Suïdaliteit <https://ggzcentraal.sharepoint.com/sites/h-ggzscd>
- Geestelijk verzorgers <https://www.ggzcentraal.nl/clienten/geestelijke-verzorging/>
- COT [uitleg en informatie over Collegiaal Opvang Team](#)

Helpend om te lezen

In het boek 'Pijn aan de zijlijn' komen verschillende ggz-professionals aan het woord die een suïcide meemaakten. Het is geen theoretische beschouwing maar een verzameling interviews. Met verpleegkundigen, psychiaters, psychologen, geestelijk verzorgers en een ervaringsdeskundige.

Volgens psychiater Alex de Ridder is het "... een indrukwekkende bundel, die een uniek inzicht biedt in de ervaring van de hulpverlener die betrokken wordt bij misschien wel de meest existentiële hulpvraag die we kennen: suïdaliteit."

Bekijk hier het [inkijkexemplaar](#). De bundel is voor 12,50 euro te **bestellen** via [Bol.com](#).

Contact

- commissie.suïdaliteit@ggzcentraal.nl
- collegiaalopvangteam@ggzcentraal.nl
- geestelijkeverzorging@ggzcentraal.nl
- voorzitter commissie suïdaliteit: Angeliën Steen a.steen@ggzcentraal.nl
- stafondersteuner commissie suïdaliteit: Mieke de Wit m.dewit1@ggzcentraal.nl
- stafmedewerker/adviseur: Katrien de Ponti k.deponti@ggzcentraal.nl
- M&O opleiding suïcidepreventie: Mariette Lavrijssen m.lavrijssen@ggzcentraal.nl